

n. De toelichting naans schreef over ontwerp en Prof. de beginselen in het stuk van de deel gevuld met in het licht te liet moet geschiedt handelde in de op zichzelf daar zwaren te hebben kunnen voor het Gereformeerde, om in het licht ent van 1816 met een heeft. Maar is, dat een zoo is, die zoo lijn namen van Barth van de waarheid o slechten kijk te er en zoo weinig kenniss daarvan is Noordmans de ans zag een paar prengen, die door delijke stemming kerk veel burger- n toon over Kuy- n de buitenzijde, de breede breedte, staatkunde van geijverd niet om r om zoo het volk de Vrije Univer- elijke Universiteit eel het volk ten plannen door de ant de doeleante olitieke invloed, rop hij gerekend n de Christelijk is de Vrije Uni- arin ze niet wilde ar nog maar zeer orstelen. Begrijpt roote conflict van voor Kuyper zoo iger onderwerpen, laarom, het moet, el En er is heel og al den nasleep

als zodanig beschikking heeft over oude en nieuwe dingen". Hij heeft er de beschikking over; maar is niet de bron, de oorzaak, de norm van de uit te deelen goederen. De stukken van het huisraad heeft men niet zelf gefabriceerd. Men kan uit den „schat des harten" dan ook verkeerde dingen „voortbrengen" (Mt. 12:35: „naar die schat is, is het uitdeelen" (a.w. 155). En daarom moet men niet uit den schat der bevinding, doch uit dien van het Woord van den Heer der huishouding putten.

Wij leggen op dit verschil even den nadruk, omdat anders weer geïmagineerd wordt, dat men bij ons van „bevinding" niet weten wil, er een vijand van is. Zoo onlangs nog Prof. Visscher, al was 't in andere termen. Men bedekt met dergelijke verwijten slechts den ernst van ons verwijt, dat men vaak de bevinding tot norm verheft, en dat daár de fout ligt. Dat men zoo terecht komt bij wat in dogmaticis altijd in de ethischen wordt afgekeurd. Terwijl heel die „bevinding" doorgaans bij wie haar beschrijven slechts een uiteenzetting ont- vangt, welke puur dogmatisch is: een bepaald onder- deel van de „leer".

Het Rechtsmodernisme en wij.

Dr B. A. Knoppers schrijft in het „Geref. Jongelings- blad":

Nu is het opmerkelijk en dankbaar te constateeren, dat in de kringen der Rechts-Modernen meer ontwaakt is het besef van afhankelijkheid, de overtuiging van den ernst der zonde, de dorst naar gemeenschap met God, de gebondenheid aan Zijn wil, de betekenis der Kerk. Dr K. H. Roessingh had daarbij zijn hoop op de jongeren vooral gevestigd en hij was in die kringen de figuur, tegen wien men opzag, dien men volgde en vereerde.

Maar men zal in het oog moeten houden, dat dezelfde sympathieke figuur ook eerlijk verklaarde, dat dit Rechts-Modernisme op zeer belang- rijke punten gescheiden blijft van alle rechtzinnigheid, om het maar in één hoofd- zaak samen te vatten: in de beschouwing van den Christus. „Bij alle persoonlijke waardeering en toenadering", zegt Dr Roessingh, „blijven de mo- derne en de rechtzinnige twee menschen van onderscheiden theologische traditie, belichaming van verschillende geestelijke stroomingen uit het verleden". Christus is ook hier niet Zoon van God en Zoon des menschen.

Zoo heeft men ook den term „geloof" hier niet op te vatten in den Gereformeerden zin, maar in de betekenis van „beantwoording aan roeping, taak". En ook de beschouwing ten opzichte van de Heilige Schrift en van de Kerk is hier natuurlijk prin- cipieel een andere dan in onze kringen.

Heil Hitler!

Bart van de Veluwe geeft in „De School met den Bijbel" volgend rijm:

„Gebeurde onlangs ter H. B. S.: Een leeraar gaf de jongens les In Duitse letters schrijven; Heil Hitler! prijkte op 'tzwarte bord; „kHoop, dat het zoo geschreven wordt, „Dat niemand na moet blijven!"

„Hallo! pak aan met frisschen moed!"... Maar één der knapen, rood als bloed, Blijft onbeweeglijk staren; „Zeg, haal je schrijfwerk voor den dag! „Versta je 't niet? (boos klonk zijn lach) „Dan zul je kwalijk varen!"

Daar voor een huivering door de klas; Plots, of het afgesproken was, Werdt schrift na schrift geborgen:

De leeraar grinde vinnig, bleek, Terwijl hij naar den bengel keek; „Onthoud dit uur tot morgen!"

De staking werd intijds gestuit: De leeraar wischte 't voorbeeld uit, En schreef een ander neder; De knapen namen hun cahier, En togen, lammetjes-gedwee, Aan 't werk met stalen veder.

De leeraar gaf den anderen dag De cijfers met verholten lach; Ook een aan d'opvoermaker; Belhamel, zonder evenknie In 'tDuitsch, verwerf een... heele drie!... Heil Hitler! of: Heil staker?

Als men het woord „staker" cum grano salis neemt, ben ik geneigd, den laatsten uitroep te kiezen.

K. S.

BOEKBESPREKING

Een man uit één stuk, door Gustav Schröder. Het lange gelukkige leven van Date Dalwoud, door Jan Veltman.

Deze beide boeken zijn verschenen in de Chr. Biblio- theek van G. F. Callenbach te Nijkerk.

Wegens ziekte bleef aankondiging van deze beide mooie boeken maanden lang liggen. Callenbach gaf deze beide boeken als deel 3 en 4 van den 36en jaar- gang zijner bibliotheek, en wij kunnen ze hartelijk aan- bevelen. Jan Veltman gaf in zijn boek een zelf-biografie; sommige recensenten hebben de literaire waarde van dit boek als niets geacht; in zooverre vallen wij hen bij, dat men om zulk een waarde dit boek niet koopen en lezen moet; maar al laat de vorm wat te wenschen over, de inhoud der 55 hoofdstukken is treffend, meer- malen aangrijpend. Het leven van Jan Veltman is wonderlijk geweest, en boven zijn leven kan worden geschreven de titel van het 39ste hoofdstuk: Hoe God zorgt.

Het boek van Schröder is uit het Duitsch vertaald en brengt ons dus in een voor ons vreemde wereld; dit doet echter niets tekort aan het boeiende van de geschiedenis van Arno, die langs wonderlijke wegen geleid wordt, om straks in de plaats van zijn vader schout te worden over de Oud- en Nieuw-Markens.

De intekenaren op de Bibliotheek van Callenbach zullen zich over de keus van deze boeken door den uitgever verlijden.

J. D. W.

J. G. Scheurer, door J. H. Kuyper. J. N. Voorhoeve — Den Haag.

Terecht noemt mej. Kuyper in den ondertitel: „De man van het rotsvaste geloof". Dit boek van bijna 180 blz. in fijnen prachtband, zal zeer velen welkom zijn. Over Dr Scheurer zelf in deze rubriek te schrijven zou niet op z'n plaats zijn; het is niet noodig ook; men koope dit boek, dat met veel pleitisch geschreven is en men ziet Dr Scheurer ten voeten uit. Zijn leven is moeilijk geweest, maar tevens buitengewoon rijk. En zijn naam blijft voortleven in ons land, maar bijzonder op Java, als den dokter toeloeng, d.i. de dokter, die helpt.

Wel heet het Zendingshospitaal te Djoeja, door hem gesticht, officieel Petronella-Hospitaal, maar in den volksmond blijft de naam Dr Scheurer's Hospitaal voort- leven.

Eenige foto's versieren den tekst van dit boek, hetwelk het derde deel is van de serie „Fakkeldragers"; de prijs is in prachtband f2.50.

J. D. W.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Drietal te: Lemele-Lemelerveld: Cand. C. Houtman, hulppred. te Enschede, Cand. Th. J. Kerssies te Wildervank en Cand. A. J. W. Vogelaar, hulppred. te Nijmegen. Wanswerd: S. Hoekstra te Lollum, J. R. Sybrandy te Zwarte- broek en H. Zandbergen te Dwingeloo.

Tweetal te: Gorinchem: J. van Herksen te Ermelo en J. C. J. Kuiper te O. en W. Souburg. Hazerswoude: Cand. H. J. Riphagen te Apeldoorn en M. B. van 't Veer te Zevenbergen.

Beroepen te: Bergenheim: Cand. G. Morsink te Wierden.

Bedankt voor: Groningen (vac. H. v. d. Elskamp): Mr W. S. de Vries te Voorburg.

Intrede te: Amsterdam (v. d. Miss. Dienst): G. J. van Reenen. Tekst: Rom. 15:30 (15 Nov.). Rinsumageest: Cand. S. Eringa. Tekst: 2 Petr. 1:19.

Candidaten tot den H. Dienst. Door de classis Heerenveen der Geref. Kerken is praepara- toir geëxamineerd en met algemeene stemmen toegelaten tot de bediening des Woords de heer H. R. Numan, wonende te Nijelamer (bij Wolvega), theol. kandidaat aan de Vrije Univer- siteit te Amsterdam.

Door de classis Zaandam der Geref. Kerken is praepara- toir geëxamineerd en beroepbaar verklaard de heer K. Dekker, Oranjestraat 27 te Zaandam, theol. cand. aan de Vrije Univer- siteit te Amsterdam. Hij zal gaarne de Kerken dienen en een eventueel beroep terstond in overweging nemen.

Geref. Kerk te Amstelveen. Naar uit de Geref. Kerkhede van Amstelveen thans blijkt, gaat Ds H. Buurman met 1 April 1934 met emeritaat. Intusschen zal de kerkplanning tusschen het Zuidelijk en Noordelijk ge- deelte reeds op 1 Januari a.s. haar beslag krijgen, waarna weldra twee predikanten zullen worden beroepen.

Kerkgebouwen. Te Middenmeer wordt het 2de kerkgebouw vanwege de Geref. Zuiderzee-Evangelisatie in combinatie met den Kerkeraad der Geref. Kerk van Slootdorp Maandagavond 20 Nov. a.s. in gebruik genomen. Men denkt in December of Januari a.s. tot Kerkinstituering te kunnen komen.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Intrede te: Franeker: M. W. Nieuwenhuyze. Tekst: Neh. 1:11 en 2:20a.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Bedankt voor: Leiden: W. C. Lamain te Rotterdam.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te: Arnhem, Benschop, Benthuizen, Goudarak, Hartfinsveld, Laar Vuursche, Leerbroek, Randwijk, Rouveen, Sprang, Willige-Langerak en Zuid-Beijerland: Cand. K. v. d. Pol te De Bilt.

Brielle (toez.): Jac. Treffers te Marken. Nijkerk: H. A. de Geus te De Bilt. Oudeschild (Texel): Cand. G. W. Scholte te Hijlaard. Werkendam: F. C. Bosboom te Hilligersberg.

Aangenomen naar: Katwijk a. d. Rijn: E. Warmolts te Scherpenzeel.

Bedankt voor: Hoorn: J. Boonstra te Gieten. Julianadorp en Huisduinen: S. A. Baljon te Voorburg. Kampen: L. Vroegindewij te Wilnis. Midwolda: W. A. Dekker te Scharnegoutum. Rotterdam: J. C. Koningsberger te Amsterdam. Watergraafsmeer: G. J. Streeder te Leiderdorp.

Intrede te: Hoelvelaken: W. L. Mulder. Tekst: Openb. 6:1 en 2. Leermens: H. Marra. Tekst: Openb. 3:20. Ter Aar: Cand. E. L. W. M. Hoeufft van Velsen. Tekst: 1 Cor. 1:23 en 24. Wanneperveen: Cand. IJ. Hoekstra. Tekst: Rom. 1:11 en 12.

Afscheid van: Nieuwpoort: B. van Ginkel. Tekst: Mark 13:33. Workum: J. P. E. C. Eerhard. Tekst: Matth. 17:8.

Overleden: Dr J. Helder, emer.-pred. te Zierikzee, 94 jaar.

ZOO JUIST VERSCHENEN:

WIJKENDE WEGEN

DOOR

WILLEM EVERS

Ingenaaid f3.15

Gebonden f3.90

„Er kwam over het gansche land steeds meer verzet tegen de dorre dogmatische verstarring die het levende Calvinisme dreigde te zullen verstikken".

ALOM IN DEN BOEKHANDEL

U. M. HOLLAND - AMSTERDAM

Waarom Christelijk Onderwijs?

door Ds. G. A. VREUGDENHIL

met een woord vooraf van Dr. K. DIJK,

Onze Christelijke pers zegt er van o. a.: „Prachtbrochure voor verspreiding; principieel, goed en goed- koop." De Rotterdammer.

„Een principieel betoog, dat veel goed materiaal bevat. Warm aanbevelen." Onze Vacatures.

„Ziehier uitnemend materiaal ten dienste van de nieuwe propa- ganda-actie door de Unie begonnen. Ik geloof, dat deze brochure ook onder tal van ouders onzer schoolzame kinderen haar werk kan doen." De School met den Bijbel.

PRIJS 25 CENT. Kourig uitgevoerd.

Voor verspreiding afzonderlijke zeer voordeelige condities.

De Uitgevers:

GOES. OOSTERBAAN & LE COINTRE.

GOED VERZORGD DRUKWERK TREKT

DUS LAAT ONS VOOR U ONTWERPEN EN DRUKKEN

HET ADRES IS:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, GOES

VERSCHENEN BIJ DRUKKERIJ EDECEA TE HOORN:

HET RELIGIEUS SOCIALISME IN NEDERLAND

DOOR C. A. VREUGDENHIL

Geref. Pred. te Oud-Vossemeer

Een populair geschreven brochure, welke achtereen- volgens behandelt:

1. Het ontstaan van het religieus socialisme.
2. De drie groeperingen in het religieus socialisme.
3. Wezen en streven van het religieus socialisme.
4. De religie van het religieus socialisme.
5. De invloed van het religieus socialisme.
6. Onze houding tegenover het religieus socialisme.

40 pagina's 8° royaal

PRIJS 30 CENT

Toezendings uitsluitend na ontvangst der gelden in postzegels, per postwissel, of per giro (No. 32404)

HEDEN VERSCHENEN:

HET JODENDOM

EEN BOEK VOOR JODEN EN CHRISTENEN

DOOR

Ds JAC. VAN NES Gzn

ROYAAL FORMAAT - 528 BLADZIJDEN
MET RUIM 80 ZELDZAME ILLUSTRATIES
PRIJS f 5.50 - GEBONDEN f 6.50

In dit werk laat de auteur het Jodendom van alle zijden zien. Om slechts iets te noemen: we lezen hier over de wijsheid van de groote rabijnen, religieuze symbolen, het Reformjodendom van onzen tijd en het Zionisme, Joodsche feesten, valsche Joodsche messiasen, allerlei Joodsche ge- bruiken bij gelegenheden als geboorte, verloving en huwe- lijk, ziekte, sterven en begraven, het Joodsche huiselijk leven, de spijswetten, Sabbath en Zondag, de houding der Joden vroeger en nu ten opzichte van Jezus, allerlei stroomingen in het Jodendom, enz. enz.

Nu de belangstelling van heel de wereld gericht is op het Jodenvraagstuk, heeft dit boek bijzondere actualiteit. 't Is een zeer interessant en bijzonder merkwaardig boek, dat zijn groote betekenis zal behouden. De mooie platen verhoogden de aantrekkelijkheid van dit prachtboek.

VERKRIJGBAAR IN ELKEN BOEKHANDEL.

Het prospectus wordt gaarne gratis toegezonden.

UITGAVE VAN J. H. KOK TE KAMPEN